

ERDÉLY

Felolvasó szerkesztő:
RAFFAY ISTVÁN

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP

Felolvasó kiadó:
WOLFF SÁNDOR

A magunk után

III. BRUDER FERENC

A mi erőnk minden időben és mindenkor abban rejlett, hogy a kérdéseket nyíltan, egyenesen, érthetően a magunk mezein megválaszoljuk. És ezt azért tesszük, hogy ezzel is világosan és tisztán szolgáljuk a dolgozó nép érdekeit. Sokan még ma is azt hiszik, hogy a nagy kérdéseknek nem kell mindig figyelmet szentelni, mert azok úgysem érintik az egyén mindennapi életét. Először is ez a tévhitet kell eloszlatnom. Mert tudott dolog, hogy a nagy kérdések helyes és békés megoldásától függ a mindennapi kenyérünk, munkánk és nyugalomunk. Sőt, tovább megyek. A nagy világégés után a normális élet csak a nagy problémák világviszonylatban való elrendezése hozhatja meg számunkra. Nemcsak az óhajtott békét, hanem kultúreberekhez méltó, felelősségteljes életet és biztonságot.

A győztes és társult hatalmak külügyminiszterei Moszkvában több napig tartó tanácskozás után megtalálták a megegyezés alapjait. Amidőn ezt a hírt nyilvánosságra hozták, szinte fellellezett minden gondolkodó ember. Mondhatni, könnyebben végeztük napi munkánkat. Különösen bennünket, szociáldemokratákat töltött el nagy elégtétel ez a megegyezés és nagy megnyugvást jelentett számunkra az, hogy a kibontakozás alapjait megtalálták a nagyhatalmak külügyminiszterei. Mindig és minden időben hirdettük, hogy a nagyhatalmak és kis országok vitás kérdéseit békés megegyezéssel, tárgyalások után kell rendezni. Tehát, most, hogy a megegyezés megtörtént, a kibontakozás útja tisztábban látszik és ebben a szociáldemokrácia elévülhetetlen alapjait látjuk érvényre jutni.

A moszkvai tárgyalások eredményei nagyon gyorsan hozzánk is eljutottak. Köztudomású, hogy a kormányunkat kibővítették az ugynevezett történelmi pártok egy-egy emberével. A nemzeti parasztpárt a kolozsvári Hatieganu Emilt, akit mi jól ismerünk, jelölté államminiszternek a kormányba. Az első napokban, mikor a hírt meghallottuk, nagyon sokan értelmetlenül állottak a kérdések előtt. Kicsinyes szempontok szerint bírálgatták a kérdést. Még többben kijelentették: hiszen Hatieganu ellen egy pár héttel ezelőtt a munkásság még tüntetett! Hogyan lehet az, hogy most mégis vele egy kormányban ülünk és kollaborálunk? Mi történhetett itt? A kérdést azonban magasabb távlatból kell megvizsgálnunk. És akkor rögtön rájövünk, hogy a nemzeti parasztpárt miért éppen egy erdélyi emberrel képviselteti magát a koncentrációs kormányban.

A győztes és társult hatalmak külügyminiszterei, akik ezt a megoldást elhatározták és akik ezt a megbékélést szorgalmazták, bizonyára volt egy előre látó, messzebbmenő elgondolásuk. Egy ország ügyét békétárgyalásokon rendezni: nagy történelmi feladat. Egy nemzet életében nem fordul elő gyakran az ilyesmi. Tehát egy ilyen életbevágóan fontos kérdés felelősségében és hozandó döntéseiben nemcsak, mondjuk, az Egyesült Frontnak, nemcsak magának a Groza-kormánynak, hanem az egész nemzetnek, ez ország minden részének osztoznia kell. Ezek azok a nagyvonalú szempontok, amelyeknek érdekében demokratikus alapokon nyugvó kormányunkat még szélesebb alapokra kellett helyezni. Am ez a tény annál is inkább megnyugtató, mert az ilyen megoldáshoz maga Molotov elvtárs is hozzájárult. A kérdést tehát nem kicsinyes szempontokon át kell vizsgálni, hanem figyelembe kell venni a nagy célt és azt a nagy eseményt, amelynek bekövetkezésére az egész ország, de mond-

hatni, egész Európa összpontosítja figyelmét.

Kibővített kormányunk rendkívüli minisztertanácsot tartott és ezen elhatározta, hogy rövidesen kiírja a választásokat. Ilyenkor mindig megélnék a politikai élet. Kombinációk merülnek fel mindenütt. Hogy lesz, mint lesz? Fennmarad-e a koalíció a választások után? Ilven és hasonló kérdések foglalkoztatják közvéleményünket.

Mi már a választásokkal kapcsolatosan elmondottuk véleményünket és kifejtettük azt, hogy a két munkaspártnak együttesen kell mennie a választási küzdelemben. Sokan vannak, akik azt mondják, hogy ez nem a leghelyesebb taktika. Mert hiszen a kommunis-
ták több kisebb hibát követtek el, tehát nem népszerűek és jobb lenne, ha önálló listával mennének a választásokba. Erre csak azt válaszolhatjuk, hogy ezekben a rendkívüli, átmeneti időkben előfordulhatnak olyan kérdések, amelyek nem a legtökéletesebben old meg egyik, vagy másik párt.

A kommunis-
tákat a multban állandóan üldözték, börtönbe vetették, tehát nem volt meg a módjuk arra, hogy legálisan politizálhassanak.

Mi az 1930. május 18-20-án megtartott pártkongresszuson és több összejövetelünkön követeltük azt, hogy a kormányok ismerjék el legálisan a kommunista pártot. Merthízen nekik is joguk volt, mint a többi országokban, politikai pártot alakítani és résztvenni a politikai küzdelemben. Minden követelésünk azonban süket fülekre talált.

Magában a Demokratikus Arvonálban helvet foglalt pártok között is igen gyakran vetődik fel élenk vita. Mi már számtalanszor leszögeztük, hogy csak olyan vitában veszünk részt, amelyben élethő és javító kritika hangzik el. Mert ilyen kritika feltétlen szükséges van, hogy a dolgokat tisztázzunk tudjunk. Nekünk titkos dolgaink nincsenek, amelyet ne közölhetnénk a nyilvánossággal. Ha a demokratikus frontban lévő valamely szövetségnek, pártnak, vagy azok tagjainak bizalma a saját

vezetőségében megrendül, vagy talán a tömegek eltávolodnak az illető párttól, ne egymásban keressük a hibát, hanem keressük meg azokat az okokat, amelyek azt kiváltották. Ennél a kérdésnél eszembe jutnak a nagy szocialista gondolkodónak, Kautsky Károlynak és Bauer Ottónak vitái, amelyekben a tanítvány a mesterrel vitakozott. A vita tárgya az volt: egy vezető vagy egy vezetőség meddig mehet el az állásfoglalásokban és a tömegek meddig követik a vezetőt, vagy a vezetőséget? Ez a vita mindvégig izgalmas volt. De nemcsak ebből a leírásból tudom, hanem tudom ezt a való életből is: az a vezetőség, amely a vezetése alatt álló tömegek gazdasági, kulturális és politikai elgondolásaival nem számol és így hozza meg határozatait, azt a vezetőséget a tömeg elhagyja. Itt tessék hát keresni a hibákat. Elvi és politikai vitáinkban — bár ideológiai álláspontunkból nem engedhetünk — mindig is meg tudjuk különböztetni a megbízható, nem ellenfelet, a megbízhatatlantól és tudjuk, hogy kikkel ülünk le az asztalhoz, akár az Egységfront, akár a demokratikus népi egységről, vagy más kérdések célhoz vezető megvitatásáról legyen szó. Azt is tudjuk — mert nem ma kezdjük a politikai küzdelmet — hogy a tiszta ideológiai alapon álló és becsületesebb ellenfelel mindig biztosabb és becsületesebb megegyezésre lehet jutni, mint a tanácsalkalmakkal és rosszindulatokkal.

Akárhogy is és akármilyen kérdésekről vitakozunk, örömdetes tény az, hogy az egyházakat egyik fél sem kívánja maga mellett felvonultatni és a napi pártpolitikai vitáiba bevonní. Így is kell ennek lennie, mert a katolikus, a zsidó, vagy protestáns egyházak a katolikusok, a protestánsok és a zsidók összességének egyházai. Egész biztos az, hogy ezeknek az egyházaknak a tagjai különböző pártokban és csoportosulásokban vannak elhelyezkedve, tehát már ezért is fontos, hogy ezek az intézmények távol álljanak egyik, vagy másik politikai párttól vagy szövetségtől.

Napjainkban igen sok szó esik a népi egységről. Régi szocialista megállapítás: ha valamelyik nép nemzeti kisebbségi sorsba kerül, az osztályellentétnek ennek következtében elmosódhatnak. Amilyen helyzetben is megtalálható a nemzeti összefogás lehetősége. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha a nemzeti kisebbségi sorban lévő nép társadalmi tagozódásával reálisan számolunk. Senki nem igényelheti magának azt a jogot, hogy egyedül csak ő képviselheti azt a népet. Mert elsősorban maga a nép és a hozzá tartozó csoportok kell, hogy meghatározzák: hogyan és miként kívánják életüket és küzdelmeiket folytatni. Ha valamelyik csoport letér a realizmus útjáról és ezt nem veszi észre, akkor nemhogy helyrehozná hibáit, hanem hibát hibára halmoz. És ez nincs semmi körülmények között hasznára demokratikus előhaladásunknak. Tehát mi nem támadni akarunk, hanem javítani, hogy ők is hasznára lehessenek népünknek és a fejlődésnek.

Mi, szociáldemokraták, változatlan erővel és határozottsággal állunk örölyünkön. Félelmet és fáradtságot nem kímélve dolgozunk, küzdünk és színet nélkül harcolunk minden igazságtalanság ellen, a bajok és panaszok igazságos és emberies megoldásáért. A mi vonalunkat az ittélő dolgozó népek kívánságai, bajai és a szocializmusba vetett rendíthetetlen hitünk határozza meg. Mi erről az útról le nem térünk. A nagy szocialista gondolkodó szavai jutnak eszünkbe: „Inkább bukunk el a néppel, mint a nép nélkül arassunk győzelmet!” Azért vagyunk olyan magabizosak, azért nem idegeskedünk, mert tudjuk, hogy a dolgozó nép meg tudja határozni azt, hogy hova álljon, kit támogasson és kiért szálljon síkra.

Tisztán és világosan látjuk, hogy a szociáldemokrácia emberies tiszta szándékai az őszinte meghecsülésen alapulnak és ennek kipróbált útjain juthatunk el a szociális demokrácia teljes győzelméhez.

A biztonsági tanács hat nem állandó tagjának megválasztása szerepel az Egyesült Nemzetek közgyűlésének napirendjén

A háboru nem lehet többé megoldási eszköz

London. (Rador.) Az Egyesült Nemzetek közgyűlése egyik legkényesebb feladatának teljesítése előtt áll. A biztonsági tanács hat nem-állandó tagjának megválasztásáról van szó. Ismeretes, hogy az alapkormány értelmében az Öt Nagy képviselő n kívül a biztonsági tanácsnak hat választott tagja van. Diplomáciai megfigyelők szerint három európai, két középamerikai és egy közkeleti állam kiküldöttét fogják megválasztani. Az európai jelöltek legesélyesebbjei: Lengyelország, Hollandia és Norvégia.

Párisi jelentés szerint a Libération című lap, foglalkozva a szovjet-delegátusok első napi tevékenységével az Egyesült Nemzetek közgyűlésén,

megállapítja, hogy a történelem meg-
erősítik azt a felfogást, hogy a Szovjetunió nem kíván egyszerű nézőként szerepelni a világ-szervezetben.

London. (Rador.) Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének mai ülésén Spaak elnök mondott beszédet.

— Ha mind az 51 tagállam saját nemzeti érdekei szerint jár el, nem csináltunk semmit. Ha azonban a közös érdeket tartjuk szem előtt, méltók leszünk a háboru szenvedéseire, a katonák és polgári személyek által hozott áldozatokhoz és akkor igaz, tartós békét építhetünk — mondotta a belga külügyminiszter. Ezután megkezdtek az előkészítőbizottság jelentésének tárgyalását. Az angol sajtó méltatja az Egyesült

Nemzetek közgyűlésének jelentőségét. A Daily Telegraph például így ír: Az Egyesült Nemzetek szervezete a többi között nem rendelkezik a Népszövetség gyenge pontjával: nincsen kevés tagja. Nagyon és kicsik, mind el vannak határozva a törvény tiszteletben tartására.

New York. (Rador.) A New York Times így ír az Egyesült Nemzetek közgyűléséről: A szervezet csak akkor fog sikert elérni, ha kezdettől fogva tagadásba veszi a háborút, mint a nemzetközi kérdések megoldását hivatott eszközt. Nem elég a támadót még mielőtt elindult volna leteríteni, a támadószellemet kell kiirtani.

Hétfőn délután 4 órakor a Szaktanácsban

összbizalmi ülés lesz.

Tekintettel a napirend fontosságára, az összes bizalmiak pontos megjelenését kéri a Szaktanács vezetősége

A kolozsvári lakáshivatal elmúlt esztendeje

Csak építkezéssel lehet megoldani a lakáshiányt, nem pedig bürokratikus intézkedésekkel

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti): Határozottan állítjuk, hogy a lakáshivatalnál nincs ellenszenvesebb, de szükségesebb intézmény sem Kolozsváron. Részrehajlással vádolják és szidják, mint a bokrot azok, akik hónapok óta hajléktalanul kóvályognak vagy állami, illetve kulturális intézmények fűtetlen, kényelem nélküli helyiségeiben huzzák meg magukat, de pokolba kívánják azokat is, akiknek a szükség parancsoló követelménye következtében lakásaikat igénybe vették, vagy túlságos kényelmet adó lakásaikban összességben szorították őket. Minden gáncs és ellenszenv ellenére is azonban a lakáshivatalra szükség van, bár eredményes működésének előfeltétele teljesen hiányzik. Kolozsvárnak még néhány évvel ezelőtt is 116.000 lakosa volt. Ma pedig a lakosok száma meghaladja a 140.000-et. Amikor csak 116.000 lelket számolt a város lakossága, volt bőven lakás, a légítámadások azonban Kolozsvár lakóházaának kétötödét részét megsemmisítették. Lakás nincs így az egész hivatal működése volt képpen csak légúrs térben mozog. Mindezeket a tényeket abból az alkalmából állapítottuk meg, hogy a lakáshivatal elkészítette múlt évi tevékenységéről szóló kimutatását. A számadatok, amelyeket alább közlünk, csak hézagosan ismertetik azt a szisztematikus munkát, amelyet ez az intézmény eddig végzett.

A KIMUTATÁS

szerint a lakáshivatalhoz a múlt év folyamán magánosok részéről nem kevesebb, mint 30.000 lakásigénylés érkezett be. Ezenkívül 6000 ideiglenes polgári beszállásolást és 4000 orosz és román katonai beszállásolást kellett elintéznie. Kiadott a múlt év folyamán 2341 lakásutalványt, és pedig a román hadsereg részére 522-öt, állami tisztviselők részére 677-et, a CFR részére 275-öt, az egyetem részére 527-et, a Délerdély területén lakásukból kilakoltatottak részére 77-et, a deportáltak részére 140-et, munkások részére 18-at, menekültek részére 38-at és a Szövetségi Bizottság részére 52-öt. Elhelyezett ezenkívül egy egész sereg közhivatali, kulturális intézményt, férőhelyhez juttatta a különböző szakszervezeteket, újabban pedig a liberális párt és nemzeti parasztpárt kolozsvári szervezetei részére is szerzett helyiséget. A lakásutalások legnagyobb száma butorozott szobákra vonatkozik és így természetesen a Kolozsvárra viszszatérő családok jó részének elhelyezése nem sikerült úgy, ahogy kellett volna.

Nem sikerült fedél alá juttatni azokat, akik pedig ezt méltán megérdemelték volna, az általános lakáshiányon kívül azért is, mert Kolozsvárnak az előző és idegen elemektől való megtisztítása csődöt mondott. A belügyminiszter rendelete alapján annakidején a rendőrség mindenkit felszólított, hogy tartózkodási engedélyért az erre a célra összeállított bizottság előtt jelentkezzen. Habár — mint említettük — Kolozsvár lakossága mintegy 140.000 főre tehető, a bizottság előtt csak 80.000-en jelentkeztek s ezek közül 650 jelentkezőt utasították ki, illetve vonták meg tőlük a tartózkodási engedélyt. Ezek nagy része azonban a kiutasítási határozatot megfelelően nem intézkednek, ezeknek a lakásai fölött sem lehet rendelkezni.

Annak ellenére, hogy a lakáshivatal eddig már 2341 lakásrekvizitációs jegyet adott ki, munkájának csak egy részét végezte be. Kolozsváron még körülbelül 3—400 családot és 5000 egyetemi hallgatót kellene elhelyezni, de hogy hová, erre a kérdésre senki sem tud megfelelő választ adni. Egyelőre nem látszik más megoldás, minthogy még jobban tömörítsék a lakosságot. Ez a megoldás azonban már eleve elhibázott, mert — merjük állítani — néhány kivételtől eltekintve, Kolozsváron szükségleten felül senki sem foglalt el lakást. Azok pedig, akik még most is szükségletükön felül túlzott kényelmet nyújtó lakásokban grasszálnak, Közmegvetést érdemelnek, ki kell őket pellengérezni és nem lakásaikban kell összezsúfolni, hanem az utcára kell tenni őket.

A KOLOZSVÁRI LAKÁSKRIZIS egészséges megoldása — amint azt a szakértők már számtalanszor megállapították — kizárólag az építkezések megkezdésétől függ. Ezer-ezerkétszáz lakás bőven fedezné a szükségletet. A bombázott városrészekben 700—800 olyan lakás van, amelyet nagyobb költség nélkül lak-

hatóvá lehetne tenni. Csak hogy sokat ki-nyelvessék és egyszerűbb lakható lakásokba beköltözni, mint kevésbé megrom-gált lakásokat helyreállítani. Csodálatos, hogy mennyire nincs vállalkozó szellem Kolozsváron. Ennek bizonyítéka az, hogy eddig mindössze 4 olyan vállalkozó akadt, aki hosszab bérlet ellenében bombarongált lakást a saját céljára kijavított.

Bár a lakáshivatal a legellenszenvesebb intézmény Kolozsváron, mi mégis elismerésünket fejezzük ki a hivatal vezetőinek

azért a munkáért, amelyet eddig minden gáncs ellenére a köz érdekében elvégeztek. Mert úgy Suteu Gavril rendőrkormányzó, mint dr. Veress István és a hivatal többi tisztviselője is, erejüket meghaladó munkára vállalkoztak. Tudja mindenki, hogy a lakáskrizist nem bürokratikus intézményekkel és rendelkezésekkel, hanem építkezésekkel lehet csak megoldani. Minden más állítás csak öncsalás s mert a lakáshivatal vezetőitől és tisztviselőitől sem lehet csodákat várni.

Nemzeti néppárt alakul a középosztálybeliek érdekvédelmére

BUKAREST. (Rador.) A Hazafiak Szövetségének országos kongresszusának pénteken délelőtt, Mihail Dragomirescu elnökletével tartott ülésén, több vidéki kiküldött felszólalásait követően, kimondták a középosztály érdekeinek védelmére hivatott nemzeti néppárt megalakulását. Azonnal meg is kezdék a pártprogram kidolgozását.

Vădescu-Răcoasa professzor körvonalázta a párt működési terveit. Rámutatott arra, hogy a nemzeti néppárt a kispolgárság érdekeit kívánja szolgálni egy boldog és fejlődésképes Romániában. A párt programjait a közt szerepel az ország belügyeibe való külföldi beavatkozás kirekesztése, a kolmáns monarchia, a polgári szabadságjogok biztosítása, a magántulajdon tiszte-

letben tartása, a kiszípolozó trösztök és kartellek hatalmának lefektetése, a bankintézmények állami ellenőrzése, az iparosok és kiskereskedők érdekvédelme, a paraszti birtokok elvének fentartása, progresszív adórendszer, a tisztviselők függetlenítése anyagi téren, stb. A párt nem hanyagolja el a nemzeti élet egyetlen oldalát sem.

A nemzeti néppárt vasárnapra toborzó nagygyűlést hívott egybe a Trianon-mozgó helyiségébe.

A PENZÜGYIGAZGATÓSÁG FIGYELMEZTETÉSE A NYUGDIJASOKHOZ. A pénzügyigazgatóság a nyugdíjak gyors kifizetése érdekében kéri a nyugdíjasokat, hogy kéik, valamint fehér nyugdíjoknyelveket január 15-én és 16-án mutassák be igazolás végett a pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához.

MUNKÁS MOZGÓBAN

Ma és a következő napokon!

Nagy amerikai vigjáték!

Sok hühö semmiért

Fősz.: Carele Lombard és Fernand Gravey

Pazar kísérő műsorral

Előadások 3, 5 és 7. vasárnap és ünnepnap d. e. 11. d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor

Az „Erdély” orosz tanfolyama

NEGYVENHARMADIK LECKE

SZOROK TRETYIJ UROK

Kifejezések = Viraszenyija

Nye sztidno li tyebje? = nem szégyeled magad?

Mnye bilo szkucsno = untam magamat

Szarak = Szlavá

Mnye sztidno = szégyelem magam
mnye szkucsno = unatkozom
mnye grusztno = szomorú vagyok
mnye vjeszelo = jókedvű vagyok
mnye pomnyicea = emlékszem
mnye haraso = jól érzem magam
on mnye drug = ő jóbarátom
egzamen (h) = vizsga
bukva (n) = betű
toeska (n) = pont
zapitaja (n) = vessző
pravopiszanyije (s) = helyesírás
asibka (n) = hiba
azbuka (n) = abc
ucsilisese (s) = tanintézet, iskola
klassz (h) = tanterem, osztály

Nyelvtan = Grammatyika

SORSZÁMOK (első, második stb.) Hím, -nő, és semleges alakjuk van).

1.=pjervij (-aja), (-oje)	12.=dvinnaccatij	80.=vaszmigyeszjatij
2.=ftaraj (-aja)	13.=trinaccatij	90.=gyevjanoszti
3.=tetryij (-aja)	14.=csesirnaccatij	100.=szotij
4.=csesvortij (-aja)	15.=pjennaccatij	200.=dvuhosztij
5.=pjatij (-aja)	20.=dvaccatij	300.=trjohosztij
6.=sesztij (-aja)	21.=dvaccatij pjervij	400.=csesiroosztij
7.=szigymoj (-aja)	30.=tricatij	500.=pjatyiszotij
8.=vaszmjot (-aja)	40.=szorokovoj	600.=sesztiszotij
9.=gyevjatij (-aja)	50.=pjatyigyeszjatij	900.=gyevjatyszotij
10.=gyeszjatij (-aja)	60.=sesztigyeszjatij	1000.=tiszcjacsni
11.=agynaccatij	70.=szjemigyeszjatij	2000.=dvuhitiszcjacsni

A sorszámokat úgy ragozzuk, mint a mellékneveket, pl: Na tetryej polke = a harmadik polcon; Ja kurzu tricatuju papiroszu = a 30-ik cigarettát szívom.

43. Gyakorlat = Uprasznyenije.

Mnye pomnyicea ocseny haraso Vas brat, Pacsemu tyebje tak grusztno? Ja palucesil plahije izvesztija. Nam bilo ocseny haraso v Maszkvje. Ja szljal, sto major Popof Vam drug. Ucsenyiki i ucsenyici ucsat szvaji uroki. Ja paterjor moj ruszkij ucsenyik. Sztugyenti i sztugyentiki szigat v partab. Profjeszor sztoit u doszki i piset ruszkije predlozszenyija na doszku. On piset sz njejom. Udarenijje ruszkij szlov, ocseny trudnoje. Pjotru ocseny sztidno; on szrjezsza na egzamnye. Znajetye li Vi ruszkiju azbuku? Da, ja znaju szavjerszenno ruszkoje pravopiszanyije. Ja paszjescesal ruszkije kurszi v zgyesnyem unyiverszityete.

42. Gyakorlat fordítása: Naponta nagy sétát teszek a városban. Az utcák a városunkban rendkívül szélesek és tiszták. Rendszerint 7 órákor ébredem. Tegnapelőtt reggel 3-kor keltem fel, mivel vidékre kellett utaznom. Öszintén akarok veled beszélni. Régóta nem volt nálunk; miért nem jött gyakrabban hozzánk? Kétségkívül nagyon el van foglalva! Miért írt olyan ritkán? Nem volt elég időm. Beszéljen halkabban! A szavakat mind tudom kívülről. Ön meglehetősen gyorsan beszél. Beszéljen kérem lassabban. Végre megjöttél! Bocsanat, nem készültem fel! Iván hasonlít az édesapjára. Te elég jól beszélsz oroszul. Titokban találkoztak.

(Copyright by „ERDÉLY”)

A kereskedők is bekapcsolódtak a liszt- és cukorkiosztásba

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti): Nicolau iparügyi államtitkár kolozsvári seregszemléjén a Kereskedők Egyesülete nevében Lázár Liviu dr. egyetemi tanár és Beleznay Béla ügyvezető kifogásolták azt, hogy a közlelmzési hivatal a liszt- és cukor szétosztásából kizárták a kolozsvári kereskedőket s ez ellen óvást emeltek. A Kereskedők Egyesületének közbenjárására és a főispán u'asítására az eddigi gyakorlattól eltérően most a kereskedők is részt vesznek a liszt és cukor kiosztásban. A kolozsvári kereskedők megelégedéssel vették tudomásul, hogy érdekképviseletüknek közbenjárása ezúttal is sikerrel járt.

5-ik osztály!

január 5-től 31-ig.

Ítt az alkalom, hogy milliókat nyerjen!

Amerikai édesanya

Kolozsváron keresi leányát

Erdekes levél érkezett szerkesztőségünk címére Newyorkból. A levelet egy északamerikai édesanya írta és a következőképpen hangzik: „Tisztelt szerkesztő ur! Amerikai polgár vagyok, Newyorkban lakom. Az itteni „Magyar jóvő” című lapban olvastam, hogy az ön lapja Kolozsváron jelenik meg. Anya vagyok, aki szerencsétlen gyermekét szereti, aki Kolozsváron lakott családjával. Kétségbe vagyok esve és kétségbeesésben önhöz fordulok segítségért, amit nem tagadhat meg egy anyától egyetlen jóérzésű ember sem. A kéresem ugyanis ez: kérem, írja meg lapjának egy hírében, amit itt közölni fogok és könyörögve kérem, menjenek el az ottani zsidó hitközséghez, hátha látta vagy hallott róluik valaki, akik értesítenének és ígérem, hogy mihamielyen lehet pénzt küldeni, nem leszek háldatlan a hír kezelőjének. Leányom neve Feldmanné, született Lövi Fanni, vejem neve Feldmann Zoltán, Nagybanán született. A kis unokám, Vera Kolozsváron született 1936-ban. A másik kis unokám pedig 1941 augusztusában. Nagyon kérem, aki tud róluik valamit, írja meg címre: Missis Baluch Lövi 1083, Longfellow, Av. Bronx Newyork. Együttal nagyon kérem, küldjön néhány számot a részemre. Ismétlem, mihamielyen lehet, elküldöm az érte járó összeget. Előre is hálásan köszönöm. Tisztelettel ms. Lövi”. Ehhez a néha tört magyarsággal írt amerikai tévélhez igazán nem kell kommentár. Közöltük és kérjük mindazokat, akik tudnak valamit a szegény édesanya hozzátartozóiról, hozzák beadataikat szerkesztőségünkbe, mert Amerikába csak angolnyelvű levelet vessz fel a posta. Mi a levelet lefordítjuk és továbbítjuk a Newyorkban élő, lányát és kis unokáit kereső erdélyi édesanyához.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete

január 13-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Szakszervezet helyiségeiben tánc-est egybekötött

te a - d é l u t á n t rendez. Vendégeket szívesen látunk.

JANUÁR VEGETIG RENDKÍVÜLI ADOT KELL FIZETNI AZ ÖSSZES KERESKEDELMI ÉS IPARI VÁLLALATOKNAK. A kolozsvári pénzügyigazgatóság közli, hogy az adók felemeléséről szóló december 10-i rendelet értelmében az összes kereskedelmi és ipari vállalatoknak rendkívüli adót kell fizetniük. Eszedig: akiknek adóalapja a 300.000 lejt nem éri el, azok 5000 lejt, 300.000 lejtől egymillió lejt adóalapig 10.000 lejt, egymilliótól 2 és fél millióig 20.000 lejt, 2 és fél milliótól 5 millióig 40.000 lejt, 5 milliótól pedig 80.000 lejt kell január végéig minden fizetési megtagadás nélkül az illetékes kerületi adóhivataloknál befizetni. Aki ezt a határidőt elmulasztja, azon a háromszoros adóösszeget hajtják be.

ÓCSKA ÓLMOT

legmagasabb napi áron vesz

FÁBIÁN ÉS SPATZ

Szabadság-tér 13. Telefon: 417.

A leglátalabb és legszebb arcnak is szüksége van kozmetikai ápolásra

„ILLA” kozmetika Szabadság-tér 30.

Elektromos és kézimasszázzsal hormontartalmu arcpakolással frissíti szép fiatal arcát

Uj tanítványkiképzés

A mithosz vége

Irtá: SALAMON LÁSZLÓ

„Nürnbergből jelentik, hogy az angol köztudósi betérjesztette vádiratát Alfred Rosenberg ellen.”

A hitlerista fajelmélet legtehetségesebb teoretikusa, a „Huszdik század mithosza” című, annakidején nagy port felvert könyv szerzője: Alfred Rosenberg, elérkezett a végső stációjához. Náci-Németország toltorgatói között — Göbbels mellett — ő volt a legműveltebb, a legélesebb, de egyben a legrosszsziszteműbb is. Stílusának választékossága, körmondfont rabulizikája megfőzött hatású volt nemcsak a félműveltekre, hanem a világnézetileg felkészültebb műveltekre is.

Alfred Rosenberg lényegében nem hozott újat: Spengler, Fichte és Gobineau kultúrelméletét szedte eljektikus (összeválogató) csokorba. Ezek az elméletek mind megegyeztek abban, hogy az egyes kultúrák és kultúrkörök kialakulásának okait nem földrajzi, gazdasági, társadalmi okokra, hanem az egyes fajok testi és lelki beállítottságára vezették vissza s az osztályharcok nagy történelmi formáló jelentőségét a fajok harcának jelentőségével helyettesítették.

Kiindulási pontjuk mindannyiuknak helytelen, mondvaesinált volt. Hiszen tudják, hogy maguk a fajok is földrajzi és gazdasági-társadalmi tényezők eredményei s hogy az úgynevezett uralkodó fajták hatalma nem faji magasságukból, hanem igen gyakran mennyiségi túlsúlyukból eredt, ami a történelmi fejlődés egyik vagy másik időpontjában minőségbe csapott át.

A német náciizmusnak, melynek szüksége volt ideológiai megalapozásra, az ész, a ráció ideológiai uralmát szükségszerűen meg kellett döntenie, illetőleg kisértet kellett tennie arra, hogy megdöntse. Mert a racionalizmus, a francia forradalom e nagy szellemi öröksége, melynek bölcsészeti alapjait Descartes, Voltaire és az enciklopédisták rakták le, éppen abban a marxizmusban ért el eszcspontjára, mely ellen a hajdan racionalista német nagypolgárság — Hitleren keresztül — irtóhadjáratot indított.

A mithoszok, a legendák, a kultúra összes irracionális (észszzerűtlen) képzelgésai: a vallások építőelemei voltak. A náciizmus azonban az uralkodó keresztény vallásoknak is hadat üzent s ezért a bevált mithoszokkal nem tudott mit kezdeni. Új, pogányjellegű mithoszra volt szüksége, a vér mithoszára, melyet Alfred Rosenberg, a maga ügyeskedő rabulizikájával, kultúrtörténelmet hamisító áldalektikájával a „huszdik század mithoszána” rangjára emelt. S ezt kétségkívül szonglőri képességek birtokában eszelekedte. Szellemi kabátot készített a szellemtelenség gombjához s ezzel a műveléssel még azokat is sikerült ideig-óráig elkápráztatnia, akik a klasszikus német bölcsélet emelői nevelkedtek.

A német nyárspolgár, akinek zavaros fejében a hideg számítás gyakorta került elentébe a fausti életszomjúság dühével, kapott Alfred Rosenberg elméletén, mert ezzel igazolást kaptak féktelen, barbár ösztönei s alacsonyabbrendűség érzését nagyvási hőbortjában oldhatta fel.

A mithosz, mint annyi más esetben, ezuttal is féktelen angyalt mondjuk ki: racionális érdekeket takart; a német nehézipar és a járószalagjára került kispolgár és esőselekproletáriátus rablási-világnézetét vágyta. Ennek a vágyak beteljesülését éppen a mithosz akadályozta meg, az ész megtagadása. Alfred Rosenberget, mint annyi más náci-intellektuelt, a saját sabbadójára engedett fantáziája csapta be, mely nem számolt a tényekkel és a káprázató, öntetszelgő mithosz kedvéért elfordult a valóságtól.

A „Huszdik század mithosza” a porban hever. A Wallhallában, a „magasabbrendű” germán faj kijön komforttal berendezett menziszájában már csak bukott ágyvalók zengik a zsonglőri Wotannek s Alfred Rosenberget is rövidesen arra kényszerül, hogy beálljon a kórházba.

Ami irt, azt a rosszhiszeműség művészetével irta s amit valóságként akart hozni, az egy pusztulásra ítélt nemzet és egy korhadott osztály önelcsúszása volt. Bölcsélete a német nagyvási hőbort írta; egy tévelygő európai és egy bomlelő nyugati szegénylegény zavaros lelkiéletének

megnyilvánulása.

Most elérte fölmegéremelt végzet, azoknak az irástudóknak végzete, kik a hazugságunk adták bérbe tollukat s ezzel milliók tragédiáját készítették elő. Az az ész, az a racionalizmus győzte le őket, melyet csak gúnyolni tudtak s amely ellen

utolsó érvként mindössze annyit tudtak mondani, hogy egy megvetett faj, a zsidóság szellemi terméke.

A mithoszok és legendák kora lezárult. Az új világ új bölcsélete csak a valóságra épülhet fel. A huszdik század nem a mithoszok, hanem a szocializmus százada lesz s aki ezt még most sem akarja elismerni, az vesse pillantását Nürnberg felé, ahol a „Huszdik század mithoszána” szerzője sötét végzetének beteljesülését várja.

MELAMYL

a tökéletes lápszer

Kérje mindenütt

Képviselet: Deutsch és Gottlieb
Kolozsvár, V. Goldis 12.

Nem irták ki a romániai választásokat

Előző lapszámunkban azt a hírt közöltük, hogy február 17-én tartják a romániai parlamenti választásokat. Ezt a jelentésünket Bukarestből vett telefonértesüléseink alapján meg kell cáfolnunk.

A romániai parlamenti választásokat még nem irták ki.

Tévedésünk onnan származott, hogy a rossz rádióvétel következtében rádiószolgálatos munkatársunk a február 17-re kiírt belgiumi választásokat „belföldi” választásoknak értele.

Miután nagy súlyt helyezünk híreink megbízhatóságára, magunk sajnáljuk legjobban az akaratunkon kívül elkövetett súlyos zsunalisztikai hibát. Kérjük azonban olvasóközönségünket, legyen elnézéssel s mi is igérjük: megleszünk minden intézkedést, hogy hasonló súlyú tévedés a jövőben ne fordulhasson elő.

Visinszki folytatja tárgyalásait a bolgár politikai élet vezetőivel

SZÓFIA. (Rador.) Visinszki szovjet külügyi népbiztoshelyettes legnap folytatta tárgyalásait a bolgár politikai élet vezetőivel.

Georgieff miniszterelnök kijelentette, hogy moszkvai tárgyalásain a kormánynak két ellenzéki kiküldöttel való kibovítésének kérdése is szóba került.

Visinszki külügyi népbiztos csak néhány nap múlva indulhat el Londonba, hogy ott az Egyesült Nemzetek közgyűlésére érkezett szovjet-delegáció vezetését átvigye. Visinszki távolléte azonban nem befolyásolja a szovjet-delegáció londoni működését, ami abból a jelentésből is kitűnik, amely arról számol be, hogy a szovjet-delegáció élénk levelezéssel fejt ki Londonban. Visinszki Londonba való utazása azért késik, mert Bulgáriában a kormánynak ellenzéki politikussal való kiegyezése némi akadályokba ütközik s mert Gheorghieff bolgár miniszterelnök csak legnap érkezett vissza Moszkvából, ahol Sztálin marsallal beható tanácskozásokat folytatott éppen a moszkvai határozatoknak Bulgáriára vonatkozó kérdéseiről és egyben kereskedelmi megállapodást is kötött a szovjet-kormánnyal. Az Egyesült Nemzetek londoni közgyűlését jelenleg még a formalitások elintézése foglalkoztatja. Hat olyan delegátus van napirenden, akik nem állandó tagjai az Egyesült Nemzetek szervezetének. Csak e formalitások elintézése után fog sor kerülni az érdemleges tárgyalásokra.

Kikiáltották az albán népköztársaságot

Megfosztották politikai és polgári jogaitól Zogu albán királyt

TIRANA. (Rador.) Az albán nemzetgyűlés, melyet nemrégiben választottak, legnap tartotta első ülését.

LONDON. (Rador.) A tiranai rádió

közölte, hogy a nemzetgyűlés ma kikiáltotta az albán népköztársaságot. Ennapotnemzetiünnepé nyilvánították.

Az albán népköztársaság kikiáltá-

sára vonatkozó törvény megfosztja polgári és politikai jogaitól Zogu volt albán királyt, akinek megtilja, hogy az ország területére lépjen.

Náci szolgálatban állott

a karinthiai „demokrata” párt

Bécs. (Rador.) A Reuter jelentése szerint letartóztatott Natschke, az úgynevezett karinthiai demokrata párt elnökét. Ez a párt a választásokon jelentéktelen eredményeket

ért el. Natschke lakásán nagymennyiségű fegyver és náci propagandaanyagot találtak. Kiderült, hogy titkos náci-szervezkedést leplezett pártjával.

Németország már 1935-ben készült gyarmatai fegyveres visszaszerzésére

NÜRNBERG. (Rador.) A náci főbűnösök perében Franck volt főkor-mányzó elleni vádpontokat ismertetle az amerikai ügyész. „Lengyelország hóhéra” naplójából olvastak fel részleteket telte jellemzéséről. Franck a lengyeleket a „nagy német birodalom rabszolgáinak” nevezte.

Tegnap délután dr. Schacht, a Birodalmi Bank volt kormányzója és volt nemzetgazdasági miniszter elleni vádpontokat ismertetle a náci főbűnösök perében.

Az amerikai ügyész közölte, hogy

dr. Schacht négy évvel a háboru kitörése előtt kijelentette egy amerikai diplomatának: Ha nem kapjuk vissza a gyarmatokat, erőszakkal fogjuk azokat visszaszerezni.

105.000 embert legyilkoló náci-csoport a vádlottak padján

Moszkva. (Rador.) Nikolajevben megkezdtek egy náci-csoport ügyének tárgyalását. A vádlottak a vidék megszállása idején 105.000 embert legyilkoltak, 60.000-et deportáltak és 17 milliárd rubel kárt okoztak.

Hurokra kerültek a francia sajtó nemzetárulói

Páris. (Rador.) Két hírdt francia együttműködött: Algaront, a Petit Parisien és Coustot, a Paris Soir volt szerkesztőit Innsbruckban elfogták és fedezet alatt Párisba szállították.

Vállalják a kormányzást a belga szocialisták

Brüsszel. (Rador.) A jobboldali pártok tiltakoztak a parlament feloszlatása ellen, viszont a szocialista párt vezetői kijelentették, hogy hajlandók vállalni a kormányzás felelősségét.

Unió Általános Szállítási R. T. Kolozsvár
Unió-utca 2. Telefon 679.

Vállal mindennemű fuvarozást teherautóval és vasúton, bel- és külföldi szállításokat, költöztetéseket, beraktározásokat iparvágányos raktárházakban

„EXPRESS”

SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
HOREA-UT 34. TELEFON 474.

Vállal mindennemű fuvarozást teherautóval és vasúton, bel- és külföldi szállításokat, költöztetéseket és beraktározásokat

Mezőgazdasági népbiztosságot alakítottak a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Rádó.) A Szovjetunió a háborus célokra beállított gyárakat mezőgazdasági gépek gyártására használja fel és erre a célra máris külön népbiztosságot létesített. A mezőgazdasági népbiztosság hatásköre kiterjed egész Ukrajna, Észtország, Lettország és Besszarábia területére.

A magyarországi nyomor leküzdése érdekében...

Budapestről jelentik: A független kisgazdapárt miskolci szervezete széleskörű akciót indított Diósgyőr és Miskolc gyermekeinek nagyközsegekben és mezővárosokban való elhelyezése érdekében. Borsod, Zemplén, Abony és Bodrogkövára munkássága maris bejelentette, hogy tehetségéhez mérten segíteni kíván a nyomorgó szülők gyermekein. A bodrogköváraiai munkások egy tehérgépkocsi élelmet szállítottak Debrecenbe, míg Borsodba és Zemplénbe első szállítmányként máris 53 gyereket küldtek új otthonuk felé.

A szociet list szétosztásába a fiskus is beleszállt...

Hogy milyen hihetetlen nehézségekbe került, amíg a szociet gabona a malmokhoz eljutott, azt mindannyian tudjuk. Tudjuk, hogy a vízhiány következtében a malmok a gabonának csak egy részét tudták felőrlni, az egyik malom pedig víz hiányában kénytelen volt üzemét motorikus erőre átalakítani, mikor pedig ez megtörtént, akkor a motor fűtésére nem volt fa. A közéletmezési hivatal elhatározta a már felőrölt liszt kiosztását. Ezért beidézte a malmosokat, a kereskedőket, hogy a kiutalt lisztet átvegyék. Amde közbeszólt a fiskus. Egy pénzügyőr jelent meg a kolozsvári malmokban és közölte, hogy a kereskedőknek közvetlenül a malmokból lisztet nem lehet átvenni. Előbb be kell szállítani a „Plugarul” szövetkezetbe s csak onnan lehet átvenni. Tudjuk, hogy nincs esél, nincs fuvar s az esetleg igénybe vett fuvarokért horribilis összegeket kell kifizetni. Ez az adóhivatali intézkedés tehát alaposan drágítja a lisztet. Mire való ez a csingósdi, ez a bakafantokodás? Miért komplikálják így a dolgot, hisz a fiskus igris megkapja, ami neki jár. A közönség érdeke a legfontosabb, a liszt gyors kiosztása és ezt az elvet tiszteletben kell tartania még a fiskusnak is.

(*) AZ ANTIFASISZTA NÖK szövetsége január 13-án, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel teadélutánt rendez. A szívesen látott közönségnek alkalma lesz Jurka Feter, a Román Opera koncertmesterének válogatott műsorában gyönyörködni. —H

Egyre súlyosbodik a görögországi helyzet

Hatalmas méreteket öltött a görögországi sztrájk

Athén. Görög jelentés arról számol be, hogy az ország helyzete állandóan súlyosbodik. Anglia és Görögország gazdasági képviselői tárgyalásokat folytattak Görögország gazdasági helyzetének feljavítása érdekében. A drachoma árfolyama változó és nemcsak az általános infláció, de az általános sztrájk is fenyegeti az országot. Ugyancsak athéni jelentés szerint az EAM szervezet megbízottai megjelentek a miniszterelnök előtt és a görög munkások kétségbeesett helyzetét tárták föl. Kérték, hogy az EAM megbízottait is vegyék be a kormányba, hogy egyesült erővel foghassanak hozzá az újjáépítéshez és

leküzdjék az egyre fokozódó gazdasági nehézségeket.

Londonból jelentik: Az Athén és Pireus közötti villamosmű munkásai január 7-én sztrájkba léptek. A sztrájkolókhoz azonnal lecsatlakoztak a telefon, posta és dohánygyári alkalmazottak is. A vasuti alkalmazottak sztrájkbizottságot létesítettek és bejelentették, hogy amennyiben a kormány nem teljesíti az ő követeléseiket is, azonnal sztrájkba lépnek. Egyébként attól tartanak, hogy a görög sztrájkmozgalom napokon belül egész Görögország területére kiterjed.

Középiskolai tanári képesítő vizsgákat tartanak

(KOLOZSVAR.) A magyar tankerületi felügyelőség közli:

A nemzeti nevelésiügyi miniszter a Monitor Officiál 1946. január 2-1 számában megjelent 360.554 sz. miniszteri határozattal középiskolai tanári képesítő vizsgát tartását rendeli el március elsejéig kezdettel. A magyar tanítási nyelvű középiskolákban működni kívánó tanárok részére Kolozsvárott magyar nyelvű vizsgálatok lesznek.

Jelentkezhetnek: a) akik a múltban már jelentkeztek, de sikertelenül, vagy nem tették le teljesen a vizsgát.

b) Akik „licentia” és teljes pedagógiai szemérművel bizonyítvánnyal rendelkeznek.

c) Azok az orvosok, akik iskolaorvosi ki nevezésre aspirálnak. Ez utóbbiaknak egészségügyi tanítási tanfolyamról, vagy közegészségi tanfolyamról kell bizonyítványuk legyen. Ha legalább 3 évig működtek iskolaorvosként valamely állami iskolájánál, ez a tanfolyam nem kötelező. Azok az orvosok, akiknek sem a tanfolyam, sem a 3 éves tanári működésük nincs meg, továbbá azok a tanárok, vagy tanárjelöltek, akiknek mozgósítás, vagy faji, illetőleg politikai üldözés miatt nincs meg a pedagógiai szemérművel végzettségük, kötelesek a lakhelyükön lévő iskola valamely azonos vagy rokonszahu végleges rendes tanára mellett 25 órát hallgatni. Az egyetemi városokban a gyakorló gimnáziumban hallgatják az órákat. Utána befejező leckéket tartanak és kollokviumot tesznek a gyakorló gimnáziumban. Azok, akiknek nincs meg a pedagógiai vizsgájuk, a kollokviummal egy időben a pedagógiai szemérművel igazgatójánál általános pedagógiából is vizsgáznak.

Főszaknak választható a „licentia” diplomában szereplő akadémiai szak, ha pedagógiai szemérművel rendelkezik. Melleszaknak választható bármely irodalmi csoportba tartozó tárgy (partea literar), ha

a főszak ebbe a csoportba tartozik és bármely tudományos csoportba tartozó tárgy, ha a főszak is ebbe tartozik. Földrajzhoz történelem és történelemhez földrajz vehető. Ha a földrajz főszak, a diplomán irodalmi szakként szerepel. (Fac. de litere) melleszakot az irodalmi szakcsoportból is választhatnak. Főjövőfához bármilyen melleszak választható.

Olyan tárgyat, amit csak a felső osztályokban tanítanak, melleszak gyanánt nem lehet választani. A jog az irodalmi szakcsoportba tartozik. Orvosoknál nincs melleszak. Kézmunkából és háztartásból nem tartanak vizsgálatot. Zenészekre csak zene-művészeti főiskola pedagógiai osztályán nyert bizonyítvány jogosít. Tananyag az 1937. évben közzétett tananyag, azzal a módosítással, amit a minisztérium ezután közöl.

A beiratkozási kérvényeket legkésőbb január 31-ig a nemzeti nevelésiügyi minisztériumba be kell nyújtani, a legközelebbi középiskola igazgatója által hitelesített következő okmánymásokkal:

1. Licentia vagy doktori diploma, 2. Érettségi bizonyítvány, 3. Pedagógiai szemérművel abszolváló bizonyítvány, 4. Késérleti gyakorlatról bizonyítvány azoknak, akik fizika-kémia, vagy természetrajzból vizsgáznak és egészségügyi tanfolyamról bizonyítványt vagy 3 éves iskolaorvosi működésről bizonyítványt az orvosoknak, 5. Születési anyakönyvi kivonat, 6. Állampolgársági bizonyítvány, 7. Katonai kötelezettség teljesítéséről szóló bizonyítvány, 8. Erkölcsei bizonyítvány (cazier-judicial), 9. Kétféle darab fénykép.

A következő díjak fizetendők: főszakra 30.000 lej, melleszakra 20.000 lej, gyakorlati tanításra 10.000 lej.

A díjakat a bizottság titkárságán kell befizetni a vizsgát megelőző napon.

Beszivárgott Kolozsvár utcáira a kikiáltó kereskedelem

KOLOZSVAR, január 12. (Munkatársunk jelenti): Ismét felütötte fejét Kolozsvár városában az a kikiáltó kereskedelem, amelynek üzöi felverik az utcák időnkénti csendjét és tulharsognak autótűlköt, hangzugást és gyári dudaszót. Egyik tűz-követ, a másik töltőtollat, a harmadik fényezőt, zaharint árul, de van, amelyik tenyérből jósol, jövőjét mond, vagy pedig „itt a piros, hol a piros” kártyajátékkal csálja a „nagyérdemű” közönséget. Elég az, hogy ezek a kikiáltó kereskedők üzleteiket a hátukon hordják és egy könnyű asztalra rakják ki az áruikat. De olyan harsogó reklámot csapnak portékáiknak és ötleiknek, hogy holmi afrikai bazárok hangulatát „varázsolják” utcáinkra. Idő-milliomosokat csodítanak maguk köré és sebtiben elmondott viceikkel szórakoztatják azokat, akiknek egyéb dolguk nincs, minthogy a járdaközeledést elállják és gyűrűt vonjanak az elárusító köré.

Nem tudjuk, hogy ezeknek a zugkereskedőknek és köztük a kártyabüvészeknek és tenyérjósoknak van-e hatósági engedélyük ahhoz, hogy üzleteiket ilyen nyíltan és ott üssék fel, ahol éppen a legnagyobb a forgalom. Mindenesetre felhívjuk a hatóságok figyelmét ezekre a gombamódra szaporodó kereskedelmi dudvákra.

(*) A CSIZMADIA SZAKSZERVEZET január 14-én (hétfőn) d. e. 2 órakor (Karolina-tér 3), gyűlést tart. Azon tagok megjelenését kérjük, akik anyagkiutalásban akarnak részesülni. Minden tag az anyag árát hozza magával. Vezetőség. —5365

Börpanama Marosvásárhelyen. A rendőrség az S-brigáddal karöltve hatalmas börpanamát leplezett le. 150 kiló talpbőrt és 370 kiló barna, illetve fekete bőrt koboztak el, amelyet a tetesek Hirsch marosvásárhelyi lakos házába szállítottak. A rendőrség a panama ügyében széleskörű nyomozást indított, mert kiderült, hogy a feketézók nagyobb mennyiségű böranyagot szállítottak Prassába eladás céljából.

Szovjet-bolgár gazdasági együttműködés

Moszkva. (Rador). Hivatalos jelentés szerint Sztálin és Molotov, illetve a bolgár miniszterek között teljes egyetértés létesült a két ország közti gazdasági együttműködés kérdésében.

Iraki javaslat a palesztinai arabok Kaliforniába való kitelepítésére

Kairó. (Rador). Irák követsége határozati javaslatot tett az Arab Ligának az Egyesült-Államok kongresszusa által elfogadott indítványra hivatkozva, mely korlátlán zsidó bevándorlást kíván Palesztinába. Az iraki határozati javaslat egyik amerikai szövetségi tagállam kijelölését követeli az arabok számára. Az arab államok gazdasági feltételei nagyszámú arabot kívándorlásra kényszerítenek és a legmegfelelőbb otthon számukra Kalifornia volna — mondja az iraki javaslat.

A DERMATA KÖZGAZDASÁGI KÖRE vasárnap, január 13-án délelőtt fél 11 órakor tartja alakuló közgyűlést a Szabadság-tér 22. szám alatti Dermata Sportegyesület helyiségében.

Utazzon, a

kényelmes, fűtött új Pullmann-autobuszon
Brassó — Ploesti — Bukarestbe

Az első járat indul pénteken reggel 7 órakor és azután kedden reggel 7 órakor

Számozott jegyelvétel

Indulás a főposta háttamögötti autobuszállomárról

NAPTÁR

A MAI NAP HIRE

egy szekeres emberről szól. A jót magyarába rakta ügyessé körüljárászte törpe lovát s bejött a házba, kifájni magából az acélos, keserves hideget. Dörzsölte kezét s hallgatott felette.

A szél a kályhában dorombolóra ijesz-tette a tűz halk szunnyadását. Az ablakot nyitak ostromolták szapora zörgetéssel. A kinti világ nyugó sóhajokkal szelvedte a könyörtelen fagyot.

— A lovak? — kérdeztem. — Nem árt nekik?

— Jól betakartam... S megszokták már ők is. Hajnal óta fűtül nekik a szél.

Arcára néztem. Szeme máglya benne s körül a bőr rögös, fagyott ugar, melyen a szavak közt mégis meleg virág,

mosoly nő a mord barázdákból.

Kesére néztem. A kesztyűt kímélő, mestelen kézzel dolgozott imént. Munkában idellen-bogosra torzult, fagy-marta sebekkel csúfú gyötört keze, ahogy most lassan összehajlít, szelvedő nyugalom s erő volt mégis és ezen túl jelkép: izmokkal párnás, széles tenge-rébe egész család és sok ilyen tenyérbe ország, világ élete belefejt.

Kicsit időzött s már szedte magát. Gondol rendbe tette a szekeret, meg-itatta a lovakat s köszönt:

— Estére otthon leszünk... Gyí, te, táltos!

S elporoszkált a szélséperre utcán, a fagyottan nyikorgó hóton.

(h. j.)

PÁRTMOZGALOM

HÉTFÖN délután 4 órakor pártvezetőségi ülés.

KEDDEN délután 5 órakor Pártnap. Goldner Eudre elvtárs tart előadást „Nyersanyag és gyarmati kérdés” címmel.

SZERDÁN délután 5 órakor a Néti-zottság ülésezik.

CSÜTÖRTÖKÖN délután 5 órakor az értelmiségi csoport összejövetele. Botár Géza elvtárs tart előadást: „Fegyelmzés a gyakorlatban” címmel.

PÉNTEKEN délután 5 órakor a párt-vezetői tanfolyam keretében Wolff

Sándor elvtárs tart előadást: „A szocializmus fejlődése az utópiától a tudományig” címmel (II. rész.).

A SZOCIALISTA IFJAK SZÖVETSEGE HIREI. A titkárság kéri mindazokat az elvtársakat és elvtársnőket, akik az ifjusági dalárdában részt óhajtanak venni, hétfőn, folyó hó 14-én délután fél 6 órakor jelentkezzenek a titkárságnál. — A Szocialista Ifjak Szövetsége kolozsvári szervezeteinek vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy folyó hó 20-ig jelentkezzenek a titkárságnál tagsági könyvecskéjükkel látatkozás végett. Mindazon tagokat, akik nem tisztázták január 20-ig tagságukat, törlik a tagok sorából. A titkárság.

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT NŐCSOPORTJA 1946 január 13-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel, a Párt előadótermében vitadélután rendez a nők választójogáról „Nők az urnák előtt” címmel.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

SZOMBATON, január 12-én, este 6 órakor: BOB HERCEG. (Krémér Mancsi fellépésével.)

VASÁRNAP, január 13-án, délután 3 órakor: BOB HERCEG. (Krémér Mancsi fellépésével.)

ESTÉ 6 órakor: BOB HERCEG. (Krémér Mancsi fellépésével.)

HÉTFÖN, január 14-én, este 6 órakor: SZTÁMBUL ROSSZA. (Krémér Mancsi és András Márton fellépésével. A Magyar Népi Szövetség tagjai kerülési szervezeteiknél jegyeiket nagyon olcsó áron válthatják meg.)

KEDDEN, január 15-én, este 6 órakor: LEGSZEBB KALAND. (Vigjátékújdonság először, András M. fellépésével.)

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI. Estéről-estére fokozódó siker mellett játssza az Állami Magyar Színház operett-gyűjtése a békeidők hangulatos nagyoperettjét, a Bob herceget. Sürr nyitászini tapsok jutalmazták Krémér Mancsi, Szabó Duci és Réthelyi Ödön stílusos játékát és szívezh-szóló énekszámaikat. Bob hercegnek a jövő héthe is átnyúló előadásai időt adnak a prózai együttesnek és Kömives Nagy Lajos rendezőnek a Legszébb kaland elő-részletére, mely a következő hét újdonság-számba menő felújítása lesz. A francia vigjáték legkiválóbb mesterei, Fiers, Cail-lavet és Rey műhelyéből került ki ez a fordulatok, kacagtató helyzetekben és leányszoktetési bonyodalmakban bővelkedő, szellemes színpadi alkotás, melynek főszerepeiben Harmath Jolán, Benes Ilona,

(*) A KOLOZSVÁRI IZRAELITA NŐ-EGYLET január hó 13-án d. e. 11 órakor a Szentegyház-utca 34. szám alatt tartja meg tisztújító közgyűlést. Felkérjük Kolozsvár összes zsidó nőegyleti tagjait, ne tartsák távol magukat, jelenjenek meg tömegesen, hogy a Zsidó Nőegylet további működése is lehetővé váljon. Szíveleljék meg ezen felhívásukat mindazok is, akik eddig elzárkóztak minden munkatársít-ménytól, tekintve, hogy a zsidó ifjuság szellemi nevelése, a betegek ellátása, a nélkülözök megsegítése a kolozsvári zsidó asszonyok aktivitásától függ. Legyetek ott mindannyian, szeretettel várunk minden segítőkész, akik ezen nemes munkánkban

SZÉPSÉG TITKA:

kozmetika Dr. Jozsefnagy K. Margit Békés-12.

részt akarnak venni. Dr. Farkas Lászlóné elnök, Holder Rózsa titkár. —H

MAROSVÁSÁRHELYI IS RESZTVESZ A NÉLKÜLÖZŐ PESTI LAKOSOK FELSEGELYEZÉSÉBEN. Tudósítónk jelenti: Az iparosok és kereskedők szakszervezete Kolozsvár és Nagyvárad mintájára megalakította az iparosok és kereskedők feleségeiből és az önálló női iparosokból álló szervezetét. Ugyanakkor elhatározta, hogy 1000 inségben szelvedő pesti gyermek el-látását és iskoláztatását vállalja magára. Az új szakszervezet szerdán este 6 órakor tartotta meg alakuló közgyűlést.

(*) FELHÍVÁS! A Bőripari Munkások vezetősége ezúton hívja fel mindazon cipész-munkásokat, akik szakrajzra jelent-keztek, hogy vasárnap, 13-án d. e. 10 ó-ra jelenjenek meg a Szakszervezetben megbeszélés végett. A vezetőség felszólít továbbá minden cipész, csizmadia, felső-részkészítő, bőrdobos, bőrdíszműves és ál-talában az összes kisiparban dolgozó bőri-pari munkásokat, hogy január hó 20-ig rendezzék hátraleköt tagsági díjait, mert ellenkező esetben a tagok sorából törölve lesznek. Vezetőség.

Szentimrei Jenő ismertette a színház műsorpolitikai terveit

Kamaraszínház létesül Kolozsváron — Rendszerezítik az ifjúsági és munkáselőadásokat

A színház műsorra tűzött már több erdélyi szindarabot

KOLOZSVAR, január 12. (Munkatársunk jelenti.) Szentimrei Jenő, a kolozsvári Állami Magyar Színház új igazgatója pénteken délután megbeszélést tartott a sajtó képviselőivel. Ez alkalommal ismertette a színház művészi színvonalának emelését célzó műsorpolitikai terveit.

Mint közölte, a színház *bérleteket* szándékozik kibocsátani a hátralevő csonka télre. A bérletek feltételeit a napokban alakítók útján hozzák a közönség tudomására. Addig is elárult annyit, hogy két-tele bérletet kíván létesíteni: *bemutató- és napibérletet*, a következő öt hónapban összesen 20—20 előadásra, ami havonként 4 bemutató- és 4 napibérleti előadást jelent. A 20 előadás közül tizet a prózai, tizet pedig az operettegyüttes szolgáltat.

Havi 6 bemutató keretében színházi előadó közönségünknek alkalma lesz megismeri a magyarországi és erdélyi drámaírás legfrissebb termékeit, néhány olyan világirodalmi színművet, amelyet az utolsó öt évben különböző okok miatt nem láthattak színpadon és — ami szintén fontos — alkalma lesz szórakozni is, amiről legelőször az operettegyüttes gondoskodik. A magyar klasszikus művek közül Az ember tragédiája, Csiky Gergely Nagymamája, valamint Szigligeti Rang és módja és Cigány című színműve kerül felújításra. Zilahy Lajos Tizenkettedik órája, Hay Gyula Tiszazugja és Balázs Béla egyik egyfelvonásos drámája szintén méltán számíthat érdeklődésre. Az erdélyi írók közül Nagy István, Berde Mária, Károlyi Sándor, Kiss Jenő és Asztalos István egy-egy darabját mutatja be a színház.

A román irodalom képviselőiben Victor Eftimiu kedves rokon című vígjátéka kerül színpadra Szemlér Ferenc fordításában. Az újabb orosz drámaírást Szimonov *Orosz emberek*, a klasszikust Tolstoj *Élő holttest* című drámája képviseli a színház jövőbeli műsorában. A világirodalom termékei közül még Victor Marguerite Gorkij nyomán készült drámájának. Thornton Wilder A mi kis városunk és Bernard Shaw Warrenne mestersége című színművének bemutatására készül a prózai társulat. Az utóbbi két darabban előreláthatólag Fényes Alice, a kolozsvári közönség régi kedvence is fellép. *Hitta irodalmi csemege* lesz Hutchinson *Rita élnének c. színműve*, Marton Lili fordításában. Ugyancsak nagy meglepetés lesz Pirandello IV. Henrike, egyik tehetséges fiatal művésznőnkkel a címszerepben. A klasszikus irodalom remekei közül Shakespeare Szentivánéj álom c. bájos vígjátékában, Molière Tartuffe-jében és Lessing Bölcs Náthánjában gyönyörködhet a közönség.

Az operettegyüttes műsorában esemény-számba megy Márky Alfrédnek, a színház figyelemreméltó tehetséges tagjának gyönyörű, látványos nagyoperettje, amely február első napjaiban kerül bemutatásra. Még előbb, a jövő héten, *Borovszky Oszkár színes működésének huszonötödik évfordulóját ünnepli a színház az Obszesszal*. Ezeket kívül Móra kedves Arany-

szörű báránya, Millöcker operaszerű romantikus Koldusdiákja és Jakobi Viktor közismert Szibillje érdemel megemlítést. Operaelőadásokra is felkészül a színház: *Gounod Faustja* és még egy másik *opera*. Ezekre az alkalmakra a színház ének- és zenekarát tetemesen kibővíti a zenekonzervatórium növendékeivel.

A színház igazgatósága nem kíván megfélekezni a gyermekekről sem, akik a *Eüvös festék* című szovjet mesejátékban és Benedek Elek Többszín királyfiában gyönyörködhetnek rövidesen.

Az igazgatóság elhatározta egy kamaraszínház létesítését is, a *piarista gimnázium dísztermében*, ahol hetenként háromszor lesz előadás. A tárgyalások már ebben az ügyben is folynak. A kamaraszínházat január végén egy Ady-élményt nyitja meg, amelyet Romain Rolland: A szerelem és halál játéka c. darabjának előadása követ, Benedek Marcell rendezésében. Az ifjúsági és munkáselőadások rendszerezése érdekében a jövő héten kezdődnek meg a megbeszélések a Szaktanácsal és a kolozsvári középiskolákkal.

Bukarestből bizottság szállott ki az aninai bányaszerencsétlenség színhelyére

Temesvár. (Rádió.) Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról az aninai bányaszerencsétlenségről, amelynek több munkás esett áldozatul. A bánya egyik tárnájában robbanás történt és az ott dolgozókat darabokra tépte a légnemzés ereje. Most közli a rádió, hogy Temesvár és Arad népvédelmi szervei azonnal segítség-

gére siettek az áldozatok hozzátartozóinak és élelmiszerrel, valamint pénzbeli segéllyel látták el őket. Bukarestből máris bizottság szállott ki a bányába abból a célból, hogy a szerencsétlenség okát megvizsgálja és megtegye a szükséges intézkedéseket.

KIVÉGEZTÉK BÁRDOSYT
BUDAPEST. (Rádor.) Bárdossy László volt miniszterelnököt kivégezték.

Elítélték
a németbarát macedónok vezetőit

Belgrád. (Rádor.) Skopljében tegnap hirdettek ítéletet a Macedóniában működött németbarát Rainik szervezet vezetőinek ügyében. A vádlottak közül egyet halálra, többet hosszú időre szóló kényszermunkára ítélték. Belgrádban a rendőrség csebniknyomdát leplezett le. Több letartóztatást eszközöltek.

Külön bizottság dönt az azerbejdzsáni kérdésben?

LONDON. (Rádor.) A Reuter értesülése szerint a perzsa kormány nem fogja napirendre tűzni az Egyesült Nemzetek közgyűlésén az azerbejdzsáni kérdés és valószínűleg szovjet-angol-amerikai bizottság kiküldését fogja kérni.

A Reuter értesülése szerint a teheráni kormány elutasította azt az angol-amerikai indítványt, hogy három-bizottság vizsgálja ki a perzsa helyzetet.

Japán csapatok szövetséges vezetés alatt

Moszkva. (Rádor.) Japán csapatokat tettek partra Szumátra szigetén, hogy szövetséges vezetés alatt az indonéz bennszülöttek elleni hadműveletekben résztvegyenek.

Japánban tavasszal lesznek a választások

Tokio. (Rádor.) Shidehara br. miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány tagjai egyetemesen nem fognak lemondani, hanem a MacArthur tábornok rendelete által érintett miniszterek egyénileg fognak kiválni a kabinéből. A választásokat egyébként március végén vagy április elején fogják megtartani.

Lengyelországban nincs zsidóüldözés!

VARSÓ. (Rádor.) Oszubka-Moravszki miniszterelnök kijelentette, hogy a zsidókat nem üldözik Lengyelországban. Jogegyenlőséget biztosítottak számukra és bevándorlásuk nincsen korlátozva. Nem látok okot a zsidók kivándorlására — tette hozzá a miniszterelnök, amikor munka van a zsidók számára.

RÁDIÓ

SZOMBATON, január 12-én:

RADIO ROMANIA (1875 m). 13: Könyvű zene. 14: Időjelzés, hírek. 14.20: Katonaműsor. 17: Szimfonikus zene hanglémezről. 18: Jazz. 18.25: Énekkar. 18.45: Irodalmi és filmkrónika. 19: Magyar félóra. 19.30: Nőknek. 19.45: Ének. 20: Sajtószemle. 20.10: Az Arlus műsora. 20.57: Sport 21: Ének. 21.20: Előadás. 21.30: Teclu zongorázik. 22: Időjelzés, hírek, műsorismertetés. 22.20: Táncczene. 23: Vidéki sajtóadás.

BUDAPEST (550 m). 13: Harangszó, hírek. 13.20: Kamarakórus. 14: Előadás a népművelés feladatairól. 14.15: Jazz. 14.45: Rendelet. 15: Hírek. 15.10: Vöröskereszt. 15.20: Művészlemez. 16.20: Politikai előadás. 16.55: Műsorismertetés. 17: Hírek. 17.10: Lőrincz Mára könyvműsmertetése. 17.25: Műsordélután. 18: Munkahíradó. 18.10: Zongoraszámok: Schumann: Fisz-dur románca, Debussy: Gyermekműködő-sorozat. 19: Hírek. 19.05: Vöröskereszt. 19.15: Előadás Shakespeare, Schiller és Goethe drámaírással, jelenetekkel. 20.15: Rádiózenekar. Schubert-művek: Rosamunda, nyitány és közzene; befejezetlen szimfónia. 21: Hírek, sport. 21.20: Cigányzene. 22: Műsorismertetés. 22.05: Vöröskereszt. 22.15: Hanglemezek. 23: Időjelzés, hírek, sport. 23.15: Hanglemezek. 24: Hírek oroszul, angolul és franciául. 0.30: Hanglemezek.

VASARNAP, január 13-án:

RADIO ROMANIA. 7.30: Hírek, műsorismertetés. 7.50: Reggeli zene. 8.30: Köny-

vű zene. 9.15: Görögkeleti istentisztelet. 11: Szimfonikus hangverseny. Előtte ismertetés, a szünetben felolvasás. 13: A falu órája. 14: Időjelzés, hírek. 14.25: Vidám műsor. 14.45: Szórakoztató zene. 17: Szakszervezeti óra. 18: Könyvű zene. 18.45: Kulturkrónika. 19: Szórakoztató zene. 20: Sajtószemle. 20.10: Politikai előadás. 20.45: Belföldi krónika. 21: Könyvű zene. 21.15: Külföldi krónika. 21.30: Szórakoztató zene. 22: Időjelzés, hírek, sport, műsorismertetés. 22.30: Könyvű zene. 23: Vidéki sajtóadás.

BUDAPEST. 9: Hanglemezek. 13: Harangszó, hírek. 13.20: Ének. 13.50: Világhíradó. 15: Hírek. Utána: Művészlemez. 16: Ünnepi krónika. 16.20: Szórakoztató zene. 17: Hírek. 17.10: Vidám műsor. 18: Faluműsor. 19: Hírek. 19.05: Vöröskereszt. 19.15: Könyvű zene. 21: Hírek, sport. 21.20: Jazz. 22: A rádió hangja, műsorismertetés. 22.10: Hanglemezek. 23: Időjelzés, hírek, sport. 23.55: Táncczene. 24: Hírek oroszul, angolul és franciául. 0.30: Hanglemezek.

HÉTFŐN, január 14-én:

RADIO ROMANIA. 6.30: Hírek, műsorismertetés. 6.50: Reggeli zene. 7.30: Hírek magyarul. 8: Vidéki sajtóadás. 8.30: Hanglemezek. 96 Közigazgatási tájékoztató. 9.10: Szórakoztató zene. 10: A reggeli előadás befejezése.

BUDAPEST. 8: Hírek, műsorismertetés. 8.15: Reggeli zene. 9: Előadás. 9.15: Hanglemezek. 10: Szórakoztató zene. 11: Hírek. 13: Harangszó, hírek.

Sikátor

Nagy éjszakában kis cigánygyerekek, szépet álmodni fal tövébe dől, Párnája föld.

Pillája alján kerek könny remeg, Megtűkrözik benne ezernyi ég: csillag — az ég.

Kőbor ebek járals álma körű s vézna fák és tétova ereszek, melegszenek.

Hobán Jenő

Sztálin elfogadta jelölését a nevé viselő moszkvai kerületben

MOSZKVA. (Rádor.) Sztálin vezértábornagy elfogadta a nevé viselő moszkvai kerület jelölését a legfelsőbb szovjetbe. Amikor ez köztudomásra jutott, a Szcserbako-gyár munkásai rögtönzött választási nagygyűlést tartottak.

Dr. Datca

rendel 3—5-ig ideg-betegeknek. Psichoanalízis

Str. Nic. Iorga (Jókai-utca) 3 sz.

A Nap rajongója

Voltak, vannak és hisszük: mindig lesznek nagy elmék. Kutatók, akik a mélyre néznek, de magasba látnak és ismét olyanok, akik a magasságra tekintenek, de a csillagok milliárdjai, égitestek tömkelege közt a mélységeket, az igazi lényegét, az örök törvényt keresik és hozzák felszínre. Tudásukkal előre viszik az emberi haladást.

Ezek közé tartozik Kepler János német csillagász is, a bolygók mozgástörvényeinek felfedezője. Háromszázhetvennégy évvel ezelőtt, 1571 december 27-én Weil der Stadt-ban látta meg először a napvilágot. És közel ötvenkilenc éven keresztül csaknem minden idejét a Napba-nézéssel töltötte, miközben új, csodálatos jelenségeket fedezett fel. Tapasztalatait a *Naprendszerben uralkodó harmóniáról* írott hatalmas tudományos művében adta tovább embertársainak. Híre, neve mint asztrológusnak nőttön-nőtt, mert tanait nemcsak állította, hanem mindig bizonyította is. Jólatai közül, — melyeket az általa kiadott naptárakban közölt — igen sok befejeződött.

Az egész tudományos világ által elfogadott és I. számú törvényeként ismert elméletével, mely szerint „minden bolygó pályája oly ellipszis, melynek egyik fókuszpontjában a Nap áll” — és számos más tanával megdöntötte a középkor végén és újkor elején uralkodó szemléletet, mely a Földet a nagymindenség központjaként állította be.

De hiába élte életét az „égiek” között, földi lény is volt s mint ilyen, őt sem kímélte meg sorsa a nagyoknak kijáró sivar, szenvedésteli életből. Ő, aki a Naprendszerben megtalálta az uralkodó harmóniát, nem találta meg családjá és környezete körében. Mint II. Rudolf császár udvari csillagásza és matematikusa, örökre anyagi ravarokkal küzdött, mert a kinestár nem fizette járandóságait. Családjá miatt apró, kicsinyes, hívságos dolgokkal örölte idegeit. Vagyoniilag teljesen tönkrement, feleségét, gyermekeit elvesztette. Majd a protestáns üldözések elől Ulmba menekült. Sok hányódás után 1630 november 15-én Regensburgban halt meg.

Kepler János élete, egyénisége, munkássága oly nagy mestert is meghihetett mint Madách Imre. Örökké időszertű művének: az Ember tragédiájának egyik főalakjaként állítja be és feleségével való kapcsolata, érzéseit találóbban, szebben, költőiebben ki sem fejezhette volna, mint amikor e sorokat mondatja a híres csillagászzal:

Kétséges rang-e hát szellem, tudás?

Homályos származás-e a sugár,

A mely az égből homlokomra szállt?

Hol van nemesség más ezen kívül?

A mit ti úgy neveztek, porlatag

Hanyatló báb, mit lelke elhagyott,

De az enyém örök-iffjú, erős —

Oh nő, ha te meg bírnál érteni,

Ha volna lelked oly rokon velem,

Minténe első csókodnál hívem,

Te büszke lennél bennem s nem keresné

Kívül a boldogságot körömlő;

Nem hordanál mindent, mi benned édes

Világ elé, s mindent, mi keserű,

Nem tartanál fel házi tűzhelyednek.

Bolygóként bolyongott Kepler János a földön, de szellemével sokaknak világította meg az utat a csillagok felé...

Fedor Jolán

PERCEKKEK ELŐBB JELENTETTÉK:

Nem lesz többé polgárháboru Kinában

CSUNGKING. (Rador.) Csang-Kaj-Sek tábornok nyilatkozott a kommunistákkal létrejött egyezmény fontosságáról.

— Szun-Jai-Szen emlékére esküszünk, hogy nem lesz többé polgárháboru Kinában — mondotta a kínai kormányfő, aki ismertetle a demokratikus intézmények felállítására vonatkozó terveket.

Olaszország különleges elbírálást vár a békeszerződésnél

Páris. (Rador.) Egy amerikai személység kijelentette, hogy a potsdami határozat, mely szerint először az

Olaszországgal kötendő békeszerződés ügyét fogják napirendre tűzni, érvényben van és nincs ellentétben

a moszkvai döntésekkel. Olaszországot, mint társadalmisót megilleti ez a különleges elbírálás.

ROVID TÁVIRATOK

A TRANSILVANIA motoroshajó fedélzetén 30.000 kilogram svájci gyógyszer van utban Románia felé.

A SZÖVETSÉGES ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG tegnap befejezte Németország békeidején való ipari potenciájának kidolgozását. Részleteket

még nem hoztak nyilvánosságra.

NÉGYEZER VOLT FRONTHARCOS tüntetett ma Nápoly utcáin, illetményeinek felemelését kérve.

JERUZSALEM. A Rador jelentése szerint majdnem az összes közelkeleti államok közölték, hogy a palesztinai zsidó nép közösség tagjai által gyártott cikkek behozatalát betiltották.

TRUMAN ELNÖK üzenetet intézett a kongresszushoz, kérve az Angliának nyújtott kölcsönszerződés minél gyorsabb jóváhagyását.

BYRNES amerikai külügyminiszter tegnap találkozott Windsor herceggel.

A GENERAL MOTORS 200.000 munkásának béremelési kérése ügyében kiküldött kormánybizottság 17,5 százalékos fizetésjavítást ajánlott.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 100. Legkisebb hirdetés 1000 L. „Cim a kiadóban” jelzésű és „jeligés” hirdetések külön kezelési díja 100 lej. Állást keresőknek szavanként 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej.

Hirdetések felvétele délután 5 óráig.

MOST nyugdíjazott tisztviselő, föltétlen megbízható, komoly munkaerő, megfelelő tisztviselői állást vállal. Cim a kiadóban.

SZÖRECEST és kefekötéshez értő munkásokat felveszek, Schechter Mihály, Karolina-tér 4 vagy Horea-út 10. —5241

NAGYON KEREM azokat, akik bármit tudnak Bildhauer Gézával, Klopót Lizzyről, közöljék Bildhauer Gézával, Unió-utca 10 IV. emelet 19. —5222

KÉPZETT ápoló ajánlkozik privát beteg mellé. Cim Eszt-utca 16. Cluj. —5232

RÉGISÉGEKET, aranyat, ezüstöt és szőnyegeket stb. Wallenstein vásárol. Postakert-utca 16. Telefon: 620. —3485

VESZÉK használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rácz Sándor. —L

KERESEK, komoly szakképzetű erdő-kitermelőt, deszkához is érten. „Magas fizetés” jeligére, ajánlatokat a kiadóhivatalban. —5148

PICCOLO asztalkályhát keresek megvételre, Szilágyiné, Kismester-utca 9. —L

MODERN márkás kisfilmes fotógépet, Deák Ferenc-utca 40. —5248

OLCSÓN szállítunk vasutól, vidékről, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. H KÖNYVET, könyvtárat veszek. Zihanyi, Berde Mózes-utca 1. —5057

KERESEK diplomás franciaszakos tanárt (tanárnőt), temesvári felekezeti liceumi tanszék helyettesítésére. Ajánlatot kérek dr. Reich, Hunyadi-tér 19. —5231

FIATAL gyermektelen házaspár, épület és irodák karbantartására, koszt, lakás fűtés és fűtés ellenében kerestetik. Motilor 18. —5248

KERESEK megvételre egy 18—24 colos fűrészt gater. Cim Erdélyi könyvtárban. JOKARBAN lévő modern mély gyermek-kocsi eladó. Pap-utca 49. ajtó 3. —5358

KERESEK 1/2 hegedűt tokkal, megvételre. Cim: Astilean „Dieceana” nyomda, Str. Regina Maria 10. —5359

JOKARBAN lévő perzsabunda eladó. Handler, Szt. István-út 23. —5360

ELADÓ angol mechanikájú kereszthúros zongora, kitűnő állapotban. Viktóriánál, Deák Ferenc-utca 9. —5361

KERÉKPÁROZNI tudó altisztet keres „Libro” hirlapíroda, Unió-utca 6. —5362

PERFEKT román-magyar könyveléshez, kassza kezeléshez, adó és „Oti” kiszámításához, jól értő komoly tisztviselőt állást keres. „Komoly” jeligére a kiadóhivatalhoz. —5363

FÖZÉSHEZ értő minden felvétetik azonnalra. Hunyadi-tér 19. emelet. —5367

CSÜTÖRTÖKÖN este elvesztettem félpár zöld gyapjú kesztyűmet, az Izabella-utca 4 szám alatti ház előtt. A becsületes megtalálót kérem adja le az Izabella 4 sz. alá, Kovács Magda névre, jutalom ellenében. —5368

ELADÓ gyermekkerékpár, fagyalombok, galambház, nagy fakallitka, ruhaszekrény. Pataki-utca 1. —5370

FÜRESZTELEP, építőanyag, faraktár, stb. céljaira igen alkalmas kb. 8500 m² nagyságú telek, iparvágánnyal, május hó 1-re, esetleg előbbre is bérbevenhető. Ajánlatokat „Corvin-tér” jeligére a kiadóba kérünk. —5371

VENNEK női ballont, közepettermetre. Ovár, Bátya-utca 7. emelet. —5372

RÁDIÓT, lehet nem üzemi típusú vagy lámpanélküli, veszek. Cim: Erdélyi könyvtárban Szabadság-tér. —5070

ELADÓ angol gyapjú, pléd, melyekből esetleg kabátot lehet készíteni, 16 éves fiúruha, férfi sliper. Hosszu-utca 31. Friedmann. —5071

MODERN dióhálo eladó. V. Ecetgyár-utca 8. —5069

TONETT-székek eladók. Érdeklődni Szabadság-tér 33. az udvarban. —5068

SPORT

Országos siverseny lesz Nagybányán

NAGYBÁNYA. (Tudósítónk jelenti): A helyi OSP si-alosztálya 30 tag részvételével jölsikerült sítanfolyamot rendezett. A tanfolyamot verseny zárta be, amelynek eredményei az alábbiak: Lesiklóverseny, kezdők részére: 1. György, 2. Berkessy, 3. Trella. Haladók versenyében: 1. Mersey, 2. Strébél, 3. Ciorte. Műlesiklóverseny, kezdők versenyében: 1. György, 2. Berkessy, 3. Trella. Haladók versenyében: 1. Strébél, 2. Ciorte, 3. Mersey II.

6 km-es futóversenyben: 1. Strébél, 23,55 mp, 2. Sütő, 3. Kollár. A tanfolyam és verseny megrendezésének érdeme dr. Lengyel Béla OSP főtitkár és Berkessy Sándor illeti.

A nagybányai sikerület vezetésére január 27 és 28-án országos siversenyt rendez, amelyre a kolozsvári sízőket is meghívják. Ugyanakkor korcsolyázóversenyt is rendeznek Nagybányán, amelyre szintén meghívják a kolozsvári versenyzőket.

Román—magyar ökölvívómérkőzés

A két ország ökölvívószövetsége meg egyezett abban, hogy amatőr ökölvívókat szembeállítják egymással. A találkozóra február hónapban kerül sor.

Meghívták Resicára a Dermata-birkózókat

Mint jelentettük, vasárnap a resicai birkózók szerepeket végeztek. A resicaiaknak annyira megtetszett a boryári birkózók versenyvási módja, hogy január végére meghívták visszavágómérkőzésre. A birkózókkal együtt a boryáriak ökölvívóit és asztaliteniszezőit is meghívták a resicaiak.

Jubilál az Ékszerészek Sport-egyesülete

KOLOZSVÁR, január 12. A kolozsvári Nemesfémiparosok, Órásk. Ékszerészek és Optikusok Sportegyesülete, amely az utóbbi időben a szakszervezeti labdarúgás terén aratott értékes sikereket, ma este a New-York kávéház termeiben tartotta 10 éves fennállásának jubileumi ünnepségét. Műsor után táncmulatást következett. A 10 éves jubileum alkalmából díszközgyűlésen tüntették ki az egyesület érdemei-

ben dus vezetőit, Borgován Romulust, Braun Ernőt és Makovi Gyulát.

A KKE jégünnepélyén díjakkal jutalmazták a jelmezeket

Jelenetük már, hogy a KKE kedden, január 15-én jelmezes jégünnepélyt rendez a sétatéri jégpályán. Az ünnepélyt külön bizottság rendezi s annak s kere előre beosztottak társzik. A rendező-bizottság úgy döntött, hogy a legutóbbi és legszébb, valamint a legszínvonalas jelmezeket díjazással fogják jutalmazni.

A KKE vezetősége felkéri összes tagjait és versenyzőit, hogy vasárnap délelőtti 10 órakor fontos megbeszélés végett jelenjenek meg a sétatéri jégpályán.

Magyarországon a „Felszabadulás Serlegéért”

fognak küzdeni a szakszervezeti labdarúgócsapatok. A serleget dr. Ries István igazságügyminiszter ajánlotta fel a sportegyesületeknek.

FEBRUÁR 11-ÉN PRÁGÁBAN cseh-román megbeszélés lesz. Romániát Orbán Gyula OSP főtitkár fogja képviselni a megbeszélésen.

Különbejárati, diszkrét

butorozott szobát keresek

„Megfizetem” jeligére a kiadóba

KKE—DERMATA JÉCKORONGMÉRKŐZÉS. Vasárnap délelőtti fél 12 órakor barátságos mérkőzést játszik a két csapat a Dermata jégpályán. A KKE legjobb felállításaiban, a Dermata pedig néhány egyetemista játékos-sal megerősítve áll ki. A boryáriak vezetősége felkéri az alábbi játékosait, hogy fél 11 órára jelenjenek meg a pályán: Balogh, Sangeorzan, Balla, Telea, Mátyás, Szabó, Kiss, Frenzt, Kovács István, Moni, Tunyoghv.

A DERMATA HALADÓ IFJAK LABDARUGÓI ma este a Mócok-utca 18. szám alatt térszacsorát rendeznek.

DERMATA SIVERSENY A MIKES TÉTÖN. A Dermata s szakszervezete vasárnap délelőtti rendezi meg házi siversenyét a Mikes tétőn. Indulás fél 9 órakor az egy-sület alól.

JANUÁR 19-ÉN LONDONBAN angol-belga labdarúgómérkőzés lesz. A moszkvai Dinamo ellen gyengén szereplő angol csapat ezen a mérkőzésen akarja megmutatni méregfogát.

25.000 RUBEL PRÉMIUM... A szovjet két női atlétáját rekordteljesítményéért fejenként 25.000 rubellel ajándékozta meg.

Román nyelvoktatás

tanulás nehézsége nélkül, nyelvtan mellőzésével. Expressstanfolyamok. Esti tanfolyam is.

KERESZTES

Horea-ut 25.
4—7-ig.

Az UNRRA november végéig 3 millió tonna élelmiszeri szállított Európának

London. (Rador.) Az UNRRA európai osztályának közlése szerint november végéig a szervezet 200 millió font értékben 3 millió tonna élelmiszeri szállított Európa éhező népeinek.

CIANNOZ DEÁK mérnök

Kolozsvár
Malinova-utca 1. szám, főemelet.
Rendeléseket felvesz, Mies r. t.
Deák Ferenc-utca 23.

Debrecenben növekedett a házasságkötések és halálozások száma, de a születések száma csökkent

Budapestről jelentik: Az 1945. év folyamán Debrecen városában a születések 256 főt tesznek ki, míg ugyanabban az évben 2822-en haltak meg. A házasságkötések száma ezzel szemben 1132 volt, ami sokkal nagyobb, mint az 1944-es és 1943-as esztendőben.

Író- és számológép

javítást szakszerűen vállalok

Körmendy Mihály

Deák Ferenc-utca 24.

Árlejtési hirdetmény

A VI. hadtest területi parancsnokságának közigazgatási osztálya tudomásra hozza mindazoknak, akik a 231.489 számú közleményben foglaltak alapján részt óhajtanak venni az 1946. január 21-én megtartandó árlejtésen, azok a hadtest területi parancsnokságának közigazgatási osztályán mindnap 11—12 óra között érdeklődhetnek az alábbiakról:

1946 január 21-én délelőtti 10 órakor a parancsnokság helyiségében, Budai Nagy Antal-utca 10 szám, árlejtést tart a fegyverszüneti szerződés értelmében a szövetségeseknek nyújtandó következő élelmiszerek beszerzése érdekében: 700 vagon krumpli, 200 vagon zöldség, 10 vagon disznósír, 3 vagon füstölt disznósír, 4000 lábasmarcha.

A könyvpiac ujdonsága

dr. Neumann György:

A nyilaskereszt árnyékában

FÉRFIKALAP

titkárát, formálását vállalja
Nagy Mihály és fia Oszkár
kalapostermesterek, Szabadság-tér 3.